

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dné 27. junija 1890.

116.

Zakon z dné 5. junija 1890. l.

o prejemkih vojski pripadajočih suplentov na srednjih šolah, učiteljskih in učiteljskih izobraževaliških in navtičnih šolah, vzdrževanih po državi, gledé njih dolžnosti dejalne službe v stalnem vojsstvu, v vojnem pomorstvu, v deželni brambi ali v črni vojski.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vojski pripadajočim suplentom na srednjih šolah, učiteljskih in učiteljskih izobraževaliških in navtičnih šolah, vzdrževanih po državi, dodeljujejo se, ako so prisegli, za slučaj mobilizacije gledé njih z učiteljskim službovanjem združenih prejemkov (nadomestovalne pristojbine) tiste ugodnosti, ki so dodeljene avskultantom, praktikantom, gojencem (elevom) in aspirantom gledé njih adjuta po §. 6., točki 3. in 4. zakona z dné 22. junija 1878. l. (Drž. zak. št. 59.).

§. 2.

Z dejalnim vojaškim službovanjem v slučajih, navedenih v §. 5. lit. a), b), c) in d) zakona z dné 22. junija 1878. l. (Drž. zak. št. 59.), ne prekinja se v zmislu §. 1. zakona z dné 8. julija 1886. l. (Drž. zak. št. 121.) suplentom na srednjih šolah in

na učiteljskih in učiteljskih izobraževaliških, vzdrževanih po državi, petletje, katero morajo odslužiti, da zadobé služnoletno priklado.

Pač pa se prekini to petletje tedaj, kadar zgoraj omenjene učiteljske osebe dejalno služijo pri vojaki v odslužbo zakonite prezentne službe — izvzemši trajno dobo mobilizacije, navedene v §. 5. lit. c) zakona z dné 22. junija 1878. l. (Drž. zak. št. 59.).

§. 3.

Ta zakon zadobi moč z dném razglasitve.

§. 4.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu ministru za bogočastje in nauk.

Na Dunaji, dné 5. junija 1890.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Gautsch s. r.

117.

Zakon z dné 6. junija 1890. l.

o državnih ugodnostih, ki se bodo dodelile, ker se zemljiškorazbremenilni dolg in drugi dolgovi mejne grofije moravske premené v nov deželni dolg v največinskem znesku 9,000.000 goldinarjev.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Zadolžnicam, katere bo na novo izdati, ker se premeni zemljiško-razbremenilni dolg in drugi dolgovi Moje mejne grofije moravske v niže obresten deželni dolg v največinskem znesku 9,000.000 goldinarjev, katerega je vzprejeti na podstavi deželnozbornskega sklepa z dné 8. novembra 1889. l., potrjenega z Mojo odloko z dné 18. februarja 1890. l., potem dotičnim kuponom ali dolgovnici (dolžnemu pismu), ki jo bo izdati o tem zajmu, nadalje pobotnicam, katere se izdadó o plačilih obresti in glavnice, in pa vsem pogodbenim in drugačnim listinam, katere o izvršitvi tega zajma napravi moravski deželni odbor, dodeljuje se kolkovna in pristojbinska prostost gledé zajmovaega délnega zneska 8,000.000 goldinarjev.

§. 2.

Obresti novega zajma se dohodarine in vsakega davka, ki bi se s prihodnjimi zakoni uvel namesto nje, oproščujejo gledé délnega zneska 2,000.000 goldinarjev brezpogojno, gledé délnega zneska za 6,000.000 goldinarjev, ki je namenjen za preméno zemljiškorazbremenilnega dolga, pa s pogojem, da dežela moravska popolnoma povrne državnemu zakladu izgubo na dohodarini, ki bi mu pripala od moravskih zemljiškorazbremenilnih zadolžnic, katere so še v prometu, ako bi se razdolževale po črteži.

Vladi se daje oblast, da o tem sklene pravno-vezan dogovor z deželnim zastopom mejne grofije moravske.

§. 3.

Zadolžnice novega deželnega zajma se sméjo uporabljati za plodonsno nalaganje ustanovinskih glavníc, glavníc zavodov, stojéčih pod javnim nadzorom, potem sirotinskih, fidejkomisnih in pokladnih (depozitnih) novcev, in pa po borznem kurzu, vendar ne nad nominalno vrednostjo, za službene in opravilne položaine.

§. 4.

Izvršitev tega zakona, ki zadobí moč z dném razglasitve, naroča se Mojim ministrom za notranje stvari, finance in pravosodje.

V Lainzi, dné 6. junija 1890.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Schönborn s. r.

118.

Zakon z dné 6. junija 1890. l.

o dopustkih in pogojih za gradnjo dolenjskih železnic.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vlada se pooblašča, da smé o podelitvi dopustila za lokomotivno železnico, katero bo kot glavno železnico druge vrste napraviti iz Ljubljane črez Grosuplje in Trebnje v Rudolfovo, oziroma v Stražo, s krilom iz Grosuplja v Kočevje, katero je pa izvesti kot lokalno železnico, (dolenjske železnice), dodeliti po členu V. zakona z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) pri podeljevanji dopustil za lokalne železnice pripustne ugodnosti in tudi prevzeti za največinski znesek 2,500.000 a. v. v notah popolnoma vplačanih osnovnih délníc družbe délniške, katera se bo sestavila za gradnjo imenovanih in morebiti še drugih železnic na Kranjskem.

Člen II.

Udeležba državnega zaklada pri dobavi glavnice za železnice, imenovane v členu I., zvezana je s pogojem, da se

1. dobava ostale, na resnični znesek 7,500.000 gl. a. v. proračunjene glavnice za gradnjo po načinih, katere odobruje vlada, zagotovi z izdajo osnovnih délníc in pa z izdajo sè 4 odstotki obrestnih, na avstrijsko veljavo se glasečih, v dopustilni dobi povratnih predstvenih zadolžnic in eventualno predstvenih délníc; da

2. dežela kranjska prevzame znesek najmenj 500.000 gl. a. v. v osnovnih delnicah po kurzu *al pari*, ali pa da za obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, oziroma tudi predstvenih délníc, ki se izdadó, prevzame tisto poroštvo, katero je po razsodku vlade v svoji vrednosti blizoma enako prevzetbi osnovnih délníc; da

3. deležniki prevzamejo v osnovnih délnicah po kurzu *al pari* vsaj délni znesek 600.000 gl. a. v.; da se

4. dividenda, katera predstvenim délnicam, ki se morebiti izdadó, pristoji, še predno nastane osnovnim délnicam pravica do dividende, ne odmeri više kakor sè 4 odstotki, in da se

5. osnovnim délnicam, katere bo popolnoma po koncesionarijih vplačane prevzela država, in gledé katerih se po pravilih glasovalna pravica ne

smé omejevati na največinsko število glasov ali pa nasproti posestnikom predstvenih délnic, dodelé iste pravice, kakor ostalim osnovnim délnicam.

Člen III.

V razširjavo staveb. v nabave in v druge investicije, ki niso obsežene v prvotni napravi in oprémi železnice, more se z odobrilom vlade po potrebi zvišati napravna glavica imenovanih železnic z izdajo predstvenih zadolžnic in pa predstvenih ali osnovnih delnic.

Člen IV.

Plačilo kupščine za osnovne délnice, katere bo prevzela država, opraviti je v petih letnih obrokih z največinskim zneskom po 500.000 gl.

Vendar pa ni nikakor treba prvega teh obrovkov plačati pred iztekom leta 1892., ampak še le s tistim časom, ko bo po mnenji vlade in po dokazilih, katera ona preskušuje, zmatrati tó že za zagotovljeno, da se bo držal dopustilni rok za zgradnjo (člen V.), in da se bo izhajalo s proračunjeno glavnico za njo (člen II.).

Država naj plačuje proti neolkovanim prejemnim potrdnicam, in skrbi naj se za tó, da se plačani zneski uporabijo samo za gradnjo in opremo v členu I. označenih železnic.

Člen V.

V členu I. označene železnice se morajo dovršiti in izročiti javnemu prometu najdalje v dveh letih in pol, računè od dné, katerega se dodeli dopustilo.

Člen VI.

Gradnja in dostavke se morajo pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic, oddajati na podstavi podrobnega načrta in stroškovnega proračuna, ki se bo napravil po državnih organih ali s primernim njih vplivanjem.

Dela za gradnjo in pa vse dostavke je oddajati po pondbah ločeno od dobave denarja.

Člen VII.

Država naj na račun koncesionarjev vrši v celi dopustilni dobi obrat po železnicah, imenovanih v členu I., koncesionarji pa morajo državni upravi povrniti stroške, kateri ji nastanejo iz tega obrata in se bodo eventualno ustanovili poprečno.

Člen VIII.

Ta zakon zadobi moč z dném razglasitve.

Izvršitev njegova se naroča Mojemu trgovinskemu in pa Mojemu finančnemu ministru.

V Lainzi, dné 6. junija 1890.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

119.

Ukaz pravosodnega ministerstva z dné 7. junija 1890. l.,

da se občine Łopuszna, Łukawica in Manasterzec odkazujejo okolišu mestno-delegovanega okrajnega sodišča samborskega v Galiciji.

Na podstavi zakona z dné 11. junija 1868 l. (Drž. zak. št. 59.) izločujejo se občine Łopuszna, Łukawica in Manasterzec z graščinami vred iz okoliša okrajnega sodišča v Podbuži ter se odkazujejo okolišu mestno-delegovanega okrajnega sodišča v Samboru.

Ta ukaz zadobi moč s 1. dném januarja 1891. l.

Schönborn s. r.

120.

Razglas trgovskega ministerstva z dné 8. junija 1890. l.,

s katerim se objavljajo dodatna določila k predpisom o preskuševanju in kolkovanju mérskih okvirjev za drva v polenih, oznanjenim z razglasom z dné 12. avgusta 1879. l. (Drž. zak. št. 107.).

Na podstavi §. 2. v ukazu trgovskega ministerstva z dné 17. februvarja 1872. l. (Drž. zak. št. 17.) izdala je c. k. prvomérska komisija nastopni dodatek k predpisom o preskuševanju in kolkovanju mérskih okvirjev za drva v polenih, oznanjenim z razglasom trgovskega ministerstva z dné 12. avgusta 1879 l. (Drž. zak. št. 107.); ta dodatek se s tem daje na obče znanje.

Bacquehem s. r.

Dodatek k predpisom

o preskuševanju in kolkovanju mérskih okvirjev za drva v polenih (Drž. zak. št. 107. od leta 1879.).

Za merilo drv v polenih se pripuščajo v preskuševanje in kolkovanje tudi mérski okvirji po 3 prostorninske metre.

Te merske okvirje je napraviti v teh le razmerjih:

Dolgost polena v metrih	Prostorninski metri	Dolgost	Visokost
		v metrih	
0.5	3	3	2
0.6	3	2.5	2
0.8	3	1.875	2
1	3	1.5	2

Gledé oznamenila, naprave, mejnih pogreškov in kolkovanja teh mérskih okvirjev, potéu gledé preskusnih pristojbin za nje ostanejo merodajna določila predpisov za mérske okvirje po 1, 2 ali po 4 prostorninske metre (Drž. zak. št. 107. od leta 1879.), toda s tém razločkom, da razložni (premičeni) mérski okvirji ne smejo imeti priprave, s katero se dá zgorenji kos okvirja pritrditi v polovični visokosti merskega okvirja, ker načeloma morajo mérski okvirji za drva v polenih obsegati samo cele prostorninske metre (ne pa tudi drobcev metra).

Na Dunaji, dné 17. maja 1890.

Prvomérska komisija:
Arzberger s. r.

121.

Zakon z dné 15. junija 1890. l.

o državnih ugodnostih, ki se dodelé deželnoželezničnemu zajmu vojvodine štajerske v največinskem znesku 10 milijonov goldinarjev a. v.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Zadólžnicam deželnoželezničnega zajma v največinskem znesku 10 milijonov goldinarjev a. v., katerega bo v napravo lokalnih železnic na Štajer-

skem in v pričetek obrata po njih vzprejela vojvodina štajerska na podstavi deželno-odborskega sklepa z dné 18. novembra 1889. l., potrjenega z Mojo odloko z dné 11. februvarja 1890. l., in kateri se bo obrestoval sè 4 odstotki ter povrnil v 90 letih, dovoljuje se prostost kolka in pristojbin.

Za dobo 30 let počenši od dné, ko se zajem oddá, ako pa bi se razdelil v posamezne oddaje (serije), od dné, ko se izdadó posamezne oddaje (serije), proste so obresti tega zajma dohodarine in vsakega davka, ki se bo morda s prihodnjimi zakoni uvel namesto nje, in pa plačevanja kuponskih kolkovnih pristojbin.

§. 2.

Zadólžnice v §. 1. imenovanega deželnoželezničnega zajma se sméjo uporabljati za koristonosno nalaganje ustanovinskih glavnic zavodov, stoječih pod javnim nadzorom, potem sirotinskih, fidejkomisnih in pokladnih (depozitnih) novcev, ter po borznem kurzu, vendar ne nad nominalno vrednostjo, za službene in opravilne položnine.

§. 3.

Izvršitev tega zakona, ki zadobi moč z dném razglasitve, naroča se Mojim ministrom za notranje stvari, finance in pravosodje.

V Lainzi, dné 15. junija 1890.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Schönborn s. r.

122.

Razglas finančnega ministerstva z dné 18. junija 1890. l.,

da se je vélika colnija v Spletu povzdignila v véliko colnijo I. razreda.

C. k. vélika colnija II. razreda v Spletu v Dalmaciji se je prestavila v vrsto vélikih colnij I. razreda.

Dunajewski s. r.

Popravek.

V §. 12., odstavku 2., vrsti 4. in 5. Najviše. v XXVII. kosu Državnega zakonika od letos razglašene dopustilnice z dné 16. aprila 1890. l. za lokalne železnice iz Suchdola v Budišov, iz Suchdola v Fulnek in iz Opave v Benešov naj se namesto „razdanih delnic“ prav glasi „nepotérjanih aktiv“.